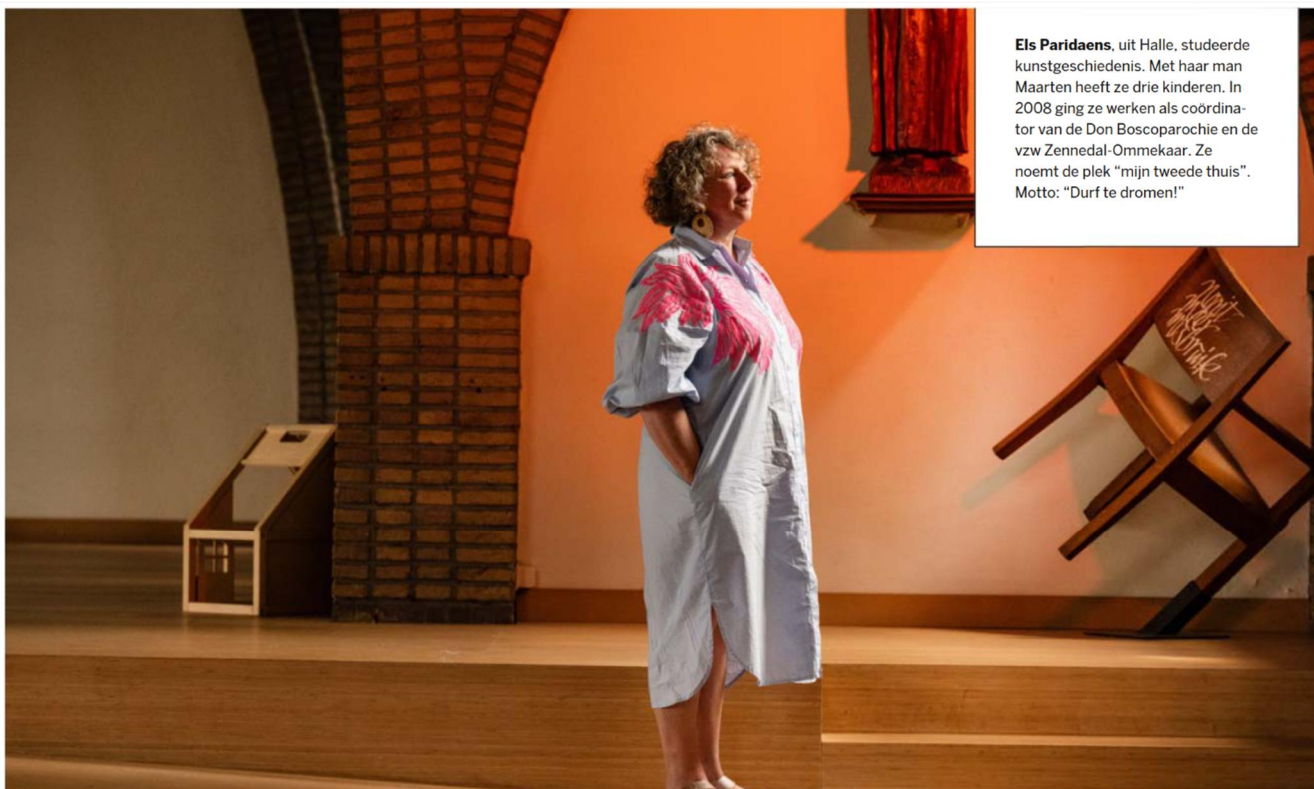

binnenland

zomerreeks Frisse moed

“Ik zal de Bijbel niet gauw citeren, tenzij bij jongeren”

Nu ze onlangs buiten de katholieke kerk geplaatst is, ligt voor de Don Bosco-parochie in Buizingen de toekomst open. Voor coördinator **Els Paridaens**, die in de voetsporen van Rik Devillé stapt, is zelfs een nieuwe kerk beginnen niet uitgesloten.

Els Paridaens, uit Halle, studeerde kunstgeschiedenis. Met haar man Maarten heeft ze drie kinderen. In 2008 ging ze werken als coördinator van de Don Boscoparochie en de vzw Zenedal-Ommekaar. Ze noemt de plek “mijn tweede thuis”. Motto: “Durf te dromen!”

“Ik heb jaren tegen de kerk gestreden. Ze vond ons altijd te progressief, te moeilijk.” © Fred Debrock

Het nieuws, op 19 maart jongstleden, kwam binnen. De Don Bosco-parochie in Buizingen had voortaan geen plaats meer in de katholieke kerk, waar ze al meer dan zestig jaar deel van uitmaakte. “Ik had tot het laatste moment gehoopt dat ze zouden zeggen dat we onze gang mochten gaan, dat ze ons vertrouwden en dat we een ‘labokerk’ konden zijn”, zegt Els Paridaens. “Dus was ik verdrietig en ontgoocheld dat die bisschoppen zich nog maar eens verschuilen achter regels die al zo lang aan herziening toe zijn.”

Paridaens (54) is coördinator van de parochie Don Bosco-Buizingen, die nu een ‘zelfstandige christelijke geloofsgemeenschap’ is. Al vele jaren gaan vrouwen daar de viering voor en dienen leken de heilige sacramenten toe. Ze volgde er in 2009 priester Rik Devillé op, de man die in 1992 het kerkkritische boek *De laatste dictatuur* had geschreven en wiens diepgaande onderzoek naar misbruik in de kerk tot de tv-

documentaire *Godvergeten* leidde.

Op 7 april ging ze in de kerk een viering voor die de ‘uitzetting’ moest helpen te verwerken. “We hebben aan enkele mensen gevraagd om te reageren. Hoe we de toekomst zouden aanpakken? Wie kwaad was, kon dat kwijt. Als zoiets gebeurt, moet je het mooie en het moeilijke scheiden, en die dag lieten we het moeilijke naar boven komen. Dat voelde een beetje aan als afscheid nemen.”

Hoe voelt het om uit een nest gezet worden?

“Verwarrend. Ik heb niet gevoel dat ze ons er écht hebben uitgezet. Het vicariaat van Mechelen weet niet goed waar ons te plaatsen. Ze hebben duidelijk gezegd dat we verder mogen werken zoals we al jaren doen, dat ze zelfs appreciëren wat we doen. Niettemin zijn we geen ‘parochie’ meer. Dus voelt het toch aan alsof we erbuiten komen te staan.”

“Hoe kan het dat bisschoppen anno 2024 voor een holebizegening gaan, maar niet voor een huwelijk? Dat het ‘toch al iets’ is, daar mogen we geen genoeg mee nemen”

Wat betekent dat verlies van de status van parochie?

“Aan een parochie hangt een kerkfabriek vast. Als die dus eind 2025 wegvalt, verliezen we ook de subsidie van 60.000 euro per jaar van de stad Halle, die we tot dusver ge-

bruikten om het kerkgebouw te onderhouden. De kosten, voor de jeugdkampwerking en voor de vieringen, zijn vanaf dan voor ons. Bovendien zal de kerk, die dan een burgerlijk gebouw wordt, aan de strenge epc-normen moeten beantwoorden. Financieel is dat erg slikken. Gelukkig hebben we in ons team veel expertise, en vaste inkomsten van onze jeugdkampen en het buurthuis Ommekaar, die ons tot dusver toelieten om een onafhankelijke koers te varen. Het logistieke is nieuwer voor ons.”

Verandert er voor u persoonlijk veel?

“Ik heb jaren tegen de kerk gestreden. Ik kan niet zeggen dat de bijeenkomsten met haar hiërarchie fijn waren: we werden altijd bekeken als te progressief, te moeilijk. We hadden nooit het gevoel dat we aangevaard werden en ondanks onze uitnodiging zijn ze hier nooit komen kijken. Voor mij is er dus niets veranderd. Ik werk nog steeds een voltijds rooster voor een half-

frisse moed

In deze zomerreeks laten we telkens mensen aan het woord over herbeginnen, doorzetten en moedig zijn.

Volgende aflevering: pianist **Joep Beving** maakt een album over de dood van zijn beste vriend.

tijdse vergoeding, die zoals de meeste lonen door onze vzw betaald wordt. Ik coördineer al het pastorale werk (liturgie, doop, huwelijken ...) van de parochie en de succesvolle jeugdkampwerking, met de hulp van veel vrijwilligers natuurlijk. "

Alles is begonnen met een brief die u in 2020 schreef aan de aartsbisschop over toenemend fundamentalisme in de kerk.

"Ik kon niet zwijgen over wat ik te horen kreeg over een priester die zich nogal extreem opstelde. Meisjes konden geen misdienaar meer zijn. Vrouwen, moeders, moesten bij het doopsel een tekst voorlezen waarin stond dat de erfzonde via de moeder doorgegeven werd aan het kind en dat dankzij het doopsel die erfzonde verviel. Na die brief zijn die zaken wat teruggeschroefd, maar ondertussen stonden wij op de radar."

Vanwaar komt dat gevoel dat u móét spreken?

"Ik geloof in vrijheid van denken en in gelijkwaardigheid. We hebben rechten en we hebben verantwoordelijkheden. Beide zijn heilig voor mij. Ik denk dat ik het meekreeg van mijn vader, die erop stond dat we onze motivatie goed konden uitleggen, zoals toen we in de jaren 80 tegen de raketten gingen betogen. En in Gent, waar ik kunstgeschiedenis studeerde, praatten we uren over hoe we de wereld zouden verbeteren."

In de voorbije decennia, een tijd van grote ontkenning, bleef u de kerk trouw. Hoe komt dat?

"Daar zitten mijn twee grootmoeders voor veel tussen. Mijn ouders zijn gescheiden toen ik 8 was, en we zijn met mijn moeder bij haar moeder gaan wonen. Maria heeft mij eigenlijk opgevoed: ze was positief ingesteld en heel zacht en devoot. Martha, mijn andere grootmoeder, woonde vlakbij. Ze was gescheiden, iets dat toen zo taboe was dat ik er op de lagere school op aangekeken werd door leerkrachten. Ze was vrijgevochten, had een open geest en nam ons mee naar de eerste wereldwinkel, de Rode Tichel. Ze waren allebei gelovig, maar op een andere manier. Ik heb veel van hen overgenomen. Op school kwam ik altijd op voor de meisjes die uitgesloten werden, bijvoorbeeld omdat ze op een boerderij woonden en moesten meehelpen, en dus hun taken niet af hadden."

Bent u een rebel?

"Niet echt, denk ik, maar mijn kinderen vinden van wel. Ik vind hén dan weer rebels, ook via hun vader Luc. Ze leven echt niet conventioneel: mijn oudste zoon is thaibokser, de andere is een reizende kok en mijn dochter werkt in Antwerpen in de jeugdzorg. Ik denk dat mijn vader wel iets doorgegeven heeft."

Jullie hadden gevraagd om een 'labokerk' te zijn. Dat is geen officiële term.

"Het is een woord dat wij uitgevonden hebben. De voorbije jaren hebben wij veel gepraat met Vlaamse parochies die willen weten hoe wij het doen, waar onze middelen

vandaan komen. En sinds de uitspraak in maart kregen we al zes Waalse parochies op bezoek. Hun probleem is dat daar nu priesters uit Polen en Afrika worden geplaatst, die in de tijd terugkeren. Wat heet geen vrouwen aan het altaar, communie graag op de tong, een terugkeer naar de volledige, klassieke ritus. Ze werken vanuit hun opvoeding en cultuur: die kun je niet zomaar naar hier overzetten."

Heeft u het gevoel dat jullie connectie met Rik Devillé, die de kerk de jongste jaren meer dan eens hard aanpakte, meespeelde in de beslissing om zijn thuisbasis uit te sluiten?

"Dat idee is ter sprake gekomen op onze vergaderingen. De kerk heeft dat ontkend en ik geef haar het voordeel van de twijfel. Ik denk vanuit het geloof dat mensen correct handelen."

Wat heeft meneer Devillé voor u betekend?

"Hij was en is onze inspirator, bezieler, de dragende kracht. Hij heeft al vroeg leken betrokken in de vieringen, en veel vrouwen de kans gegeven om zichzelf te ontplooiën en te groeien. Ik heb dankzij hem leren spreken voor een microfoon, en durven op te komen voor waarden en rechten. De kerk was een plaats om dat te doen."

"Nu we geen parochie meer zijn, wordt onze kerk een burgerlijk gebouw en moet ze aan de strenge epc-normen beantwoorden. Dat is slikken"

Deville, die ondanks zijn kritiek toch nog heel Bijbels denkt, zegt dat jullie een stuk radicaler zullen zijn. Is dat zo?

"Het is een generatieverschil. Voor sommigen is de Bijbel een belangrijk deel van hun leven. Mij gaat het meer om de rechten van de mens. Wie vindt dat vrouwen of mannen bepaalde taken niet mogen opnemen, moet zichzelf in vraag stellen. Hoe kan het dat bisschoppen anno 2024 voor een holebizegening gaan, maar niet voor een huwelijk? Dat het 'toch al iets' is, daar mogen we geen genoegen mee nemen. We mogen gerust breken met tradities die uit een ver verleden komen. Om die reden zal ik de Bijbel niet gauw citeren, tenzij bij jongeren: het is boeiend om met hen Bijbelse verhalen op onze maatschappij te leggen en daar waarde uit te halen."

Is het dan niet beter dat u nu buiten de kerkfamilie staat?

"Sommigen onder ons vinden dat een opluchting. Het is niet zo evident om te zeggen dat je bij die katholieke kerk hoort als die kerk bepaalde standpunten blijft innemen. Nu wordt het makkelijker om over ons geloof te getuigen. Ik vind dat we ons beter anders in de maatschappij positioneren dan dat we ons naar de rand laten wegduwen. (aarzelt) Ik heb soms het gevoel dat het vicariaat zelfs wil dat we onze eigen weg gaan, om ons op die manier sterker te profileren."

Zou het kunnen dat hier een nieuwe, eigen kerk aan het ontstaan is?

"Dat zou pas mooi zijn. Ik ben daar niet bang voor, nee. Misschien is dat naïef van mij, maar we lossen dat wel op. We hebben een fantastisch team, met 120 vrijwilligers en heel veel expertise. Deze parochie leeft, God is hier aanwezig."

Peter Vantghem

De vragen van De Wit

"Net voor een vergadering met het bisdom, zet ik Metallica op"

Hoe concentreert u zich op het goede?

"Ik ervaar het leven als een geschenk en wil er iets goeds van maken. Ik concentreer me daarop door veel aan zelfreflectie te doen en het goede in mensen te willen zien. Mijn kinderen vinden dat ik te veel in een wereld van 'peace and love' leef en de maatschappij niet goed ken (lacht). Maar ik ontmoet veel goede mensen die goeie dingen doen – misschien trek ik ze aan? Ik ga nooit direct reageren als ik boos ben, maar neem de tijd om erover te praten en het een plaats te geven. Furieus uitbarsten, dat moet wel eens leuk zijn, maar het zit niet in mij."

Welke goede raad heeft u in uw leven gekregen?

"Mijn twee jeugdvriendinnen, Dina en Anita, hebben me tijdens onze mooie jaren op kot geleerd dat niet alles perfect hoeft te zijn en dat het goed is om soms

los te laten. 'Nu is het tijd om iets anders te doen en te genieten', zeiden ze. Dat heeft mijn leven mee bepaald, in al wat ik gedaan heb. Ik heb het ook in mijn gezinsleven meegenomen. 'Het is goed, je hebt gedaan wat je kon, laat het nu los': dat gevoel."

Wat neemt u uw ouders kwalijk?

"Niets. Ze zijn heel fijne mensen: mijn vader is een progressief denkend, sterk karakter, mijn moeder is ontzettend zacht en attent. Maar ze zijn in 1978 uit elkaar gegaan, omdat ze niet bij elkaar pasten. Dat heeft me geleerd dat relaties zo kunnen lopen en dat dat geen probleem hoeft te zijn. Ik ben niet opgegroeid in een gelukkig gezin en heb altijd naar een nieuw nest gezocht, maar dat heb ik ook meermalen gevonden: op kot, thuis en hier in de parochie."

Heeft u rituelen?

"Héél veel. Ik neem vooral veel korte zitpauzes. Ik ga 's morgens altijd enkele minuten buiten staan, in onze kleine stadstuin in Halle. Na het ontbijt met mijn echtgenoot zitten wij nog tien minuten samen in de zetel, zonder iets te zeggen. Voor ik met de fiets naar het werk vertrek, ga ik nog even op een bankje zitten met onze hond. Wanneer ik hier aankom, zal ik altijd een kaarsje branden bij Don Bosco en even gaan zitten. Dat is om even uit de dingen te stappen en los te laten, iets wat ik heb moeten leren. Ik hou van stilte als ik rustig ben, maar wil geluid als ik onrustig ben. Wanneer ik naar een moeilijke vergadering ga, met het bisdom bijvoorbeeld, zet ik vooraf muziek van Rammstein en Metallica op. Dat brengt een krachtig gevoel teweeg."

Vertrouwt u op uw intuïtie?

"Enorm, dat is voor mij een basis. Om de kinderen op te voeden bijvoorbeeld, en op het werk zeker. En natuurlijk ben ik daardoor al tegen muren aangelopen, maar toch doe ik het elke keer opnieuw. Ik heb zoveel vertrouwen, in anderen en in mezelf, in wie ik ben en wat ik doe. Ik ben minder goed in rationaliteit. De komende twee jaar zullen we veel moeten bezig zijn met juridische en financiële kwesties. Voor mij is dat moeilijk, dus heb ik gevraagd om me uit die werkgroep te laten. Maar het bestuur wil me daar toch hebben, om af en toe mijn intuïtie te laten spelen."

Peter Vantghem

Columniste en theatermaakster Rebekka de Wit stelde voor ons een twintigtal vragen op, waarvan de gast er telkens enkele beantwoordt.